

SLOVENSKI NAROD

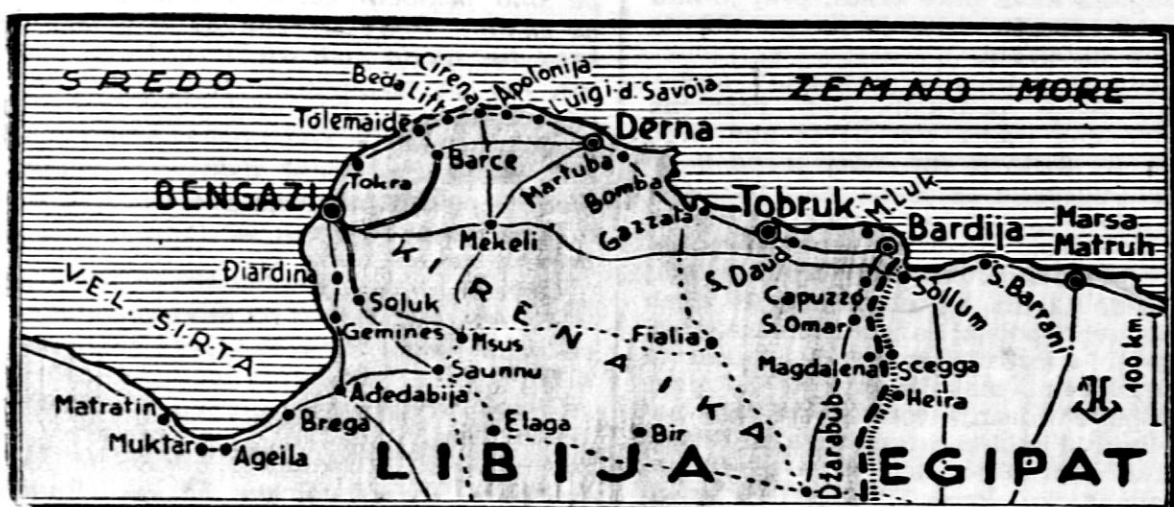
Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inerati peti vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Operativni položaj v Libiji

Angleške čete zasedle Cireno, zadnjo utrjeno postojanko med Derno in Barcejem — Apolonija odrezana od zaledja V Eritreji se bližajo Angleži Kerenu, v Abesiniji pa prodirajo proti Gondaru

Kairo, 5. febr. s. (Reuter) Poveljstvo angleške vojske na Bližnjem vzhodu je javilo v svojem komunikatu, ki je bil objavljen pozno sredi, da so angleške čete zasedle mesto Cireno v Libiji. Cireno leži 80 km zapadno od Derna in je še nekaj nad 200 km oddaljeno od Benghazije. Cireno je bila zadnja italijanska utrjena postojanka med Derno in Barcejem. Mesto leži na važnem cestnem križišču, tu se namreč cepita dve cesti proti Benghaziji. Ena izmed njih vodi preko gričevnatega ozemlja skozi notranost Cirenijske. V Cireni je imel za časa italijanskega prodiranja v Egipt svoj glavni stan maršal Graziani.

Reuterjev posebni poročevalec na bojišču javlja, da so prednji angleški oddelki prodrli od Cirene že tudi dalje proti zapadu. Italijanske čete se umikajo, ne da bi spuščale v borbo, ter že 24 ur ni prišlo do bojev na tem delu bojišča. Italijani skušajo angleško prodiranje zadržati edino s polaganjem številnih min, ki pa jih angleški in avstralski siperji sprosti odstraňujejo. Reuter javlja, da predvidoma angleške čete sedaj vse od Barceja ne bodo našle na sovražnem odporu. Angleško letalstvo pripravlja nadaljnje prodiranje z napadi na letališča v Barceju in Benghaziji ter na vojaške oddelke na cesti med tema mestoma.

Snočnja poročila se ne povedo, če je bilo zavzeto že tudi mesto Apolonija, ki leži med Derno in Cireno. V Apoloniji so imeli Italijani močno letalsko oporišče. Reuter javlja, da je tudi v primeru, če Italijani še drže Apolonijo, ta postojanka sedaj odrezana od zaledja in je gotovo tudi tamkajšnje letališče že neuporabljivo za italijansko letalstvo.

V Eritreji in Abesiniji

Kairo, 5. febr. s. (Reuter) O položaju na vzhodnoafriških bojiščih javlja snučnje angleško vojno poročilo, da se angleške čete v Eritreji že približujejo Kerenu, od Barenta pa zasledujejo sovražnika v juž-

novzhodni smeri. V Abesiniji se nadaljuje prodiranje proti Gondaru.

Reuterjev poročevalec v Khartumu pravi, da angleška vojska v Eritreji stalno napada italijanske čete, ki se umikajo proti vzhodu. V bojih zadnje dni je bilo kajo pritegli več sto italijanskih ujetnikov in zaplenjene so bile velike množice vojnega materiala. V prvi vojni liniji operirajo na angleški strani še vodno indijske čete.

Reuter poroča tudi, da je pripravljen za končni napad na Barentu in delu bojev pred Barentom osebno prisostvoval tudi vrhovni poveljnik angleške vojske na Bližnjem vzhodu general Wavell. Vrhovni poveljnik je inspiciral angleško topništvo, ko je ravno obstreljevalo oddelke sovražne pehote in topništva. Bil pa je tudi navzoč, ko so angleške čete uspešno odbile italijanski protinapad.

Iz včerajšnjega italijanskega vojnega poročila

Rim, 5. febr. n. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je objavilo včeraj:

V severni Afriki intenzivno delovanje naših in sovražnih letal.

V Vzhodni Afriki: so se naše čete na severni fronti razvile na novi črti vzhodno od Agordata in Barentu. Tam sta bila gladko odbita napad sovražnih oklopnih oddelkov, kakor tudi napad mešanih angleških in indijskih čet, ki so se umaknile in so nam prepuštile nekaj orožja in ujetnikov.

Na južni fronti so oddelki naših dubatov napadli sovražne čete in jih prisilili k umiku ter jim prizadejali občutne izgube. Naše letalstvo je uspešno podpiralo čete v borbi.

Menzies v Palestini

Jeruzalem, 5. febr. s. (Reuter) Avstralski ministri predsednik Menzies je včeraj inspiciral oddelke avstralske vojske v njihovih taboriščih v Palestini. Avstralske oddelke so defilirale pred ministrskim predsednikom.

Veliki požari v Tepeleniju

Iz Aten poročajo o požarih v Tepeleniju, kar naj bi pomenilo, da nameravajo Italijani izprazniti mesto

London, 5. febr. e. Atenska radijska postaja objavlja, da so izbruhnili v Tepeleniju veliki požari. Vse kaže, da se italijanske čete pripravljajo na umik in zaradi tega uničujejo skladišča.

Grško vojno poročilo

Atene, 5. febr. s. (At. ag.) Grški generalni štab javlja v svojem snočnjem 101. vojnem poročilu:

Naša vojska je izvedla več uspešnih operacij in je zavzela nove važne sovraž-

ne postojanke. Zajeli smo mnogo ujetnikov ter znatne količine orožja, živeča in municije.

Atene, 5. febr. s. (At. ag.) Grško notranje ministrstvo javlja, da včeraj sovražna letala niso izvedla nobenih napadov na grško ozemlje.

Ameriška poročila

Atene, 5. febr. s. (Ass. Press) Po informacijah grških uradnih krogov so grške čete na sektorju fronte ob obali znova napredovale in so severno od Himare v na-

ka tudi v bodočnosti. Večkrat se je že podarilo, da ne vodimo osebne politike, temveč načelno politiko in da se morejo osebnosti zamenjati, toda stalna ostanejo politična načela.

V razgovoru med predsednikom vlade dr. Filovom in ministrom Bagrjanovim se je kakor mislilo skušal doseči sporazum v nasprotujočih se mnenjih. Toda to se ni posrečilo. Predsednik vlade je poudaril, da ostali člani vlade ne dele mnenja z Bagrjanovim in zato je Bagrjanov odstopil. Kralj je povelil začasno vodstvo kmetijskega ministrstva predsedniku vlade dr. Filovu. S tem je bila začasno rešena kriza bolgarske vlade.

Filov o stalnosti bolgarskih političnih načel

Z odstopitvijo kmetijskega ministra Bagrjanova je začasno rešena vladna kriza

Sofija, 5. febr. e. Kriza vlade dr. Filova, ki je nastala po govoru kmetijskega ministra Bagrjanova, se je rešila z odstopom ministra Bagrjanova. Bagrjanov je podal ostavko direktno kralju Borisu, ki jo je utemeljil s tem, da se člani vlade ne strinjajo z njegovimi načeli o preureditvi narodnega gospodarstva, kakor jih je obrnil v svojem govoru v narodnem sobranju. Predsednik vlade dr. Filov je v narodnem sobranju, ko je naznanil ostavko ministra Bagrjanova, izjavil:

Ostavka gospoda Bagrjanova ne pomeni nobene spremembe v gospodarski politiki, ki jo vodi bolgarska vlada. Ta politika ni bila osebna politika Bagrjanova temveč politika celotne vlade in bo ostala ta-

skoku zavzele važen gorski prelaz, ki so ga Italijani preje močno utrdili. Verjetno so hoteli Italijani to postojanko o priki porabiti za protinapad Z zavzetjem tega prelaza so se grške čete znatno približale Valoni.

Z bojišča pri Tepeleniju javljajo grška poročila, da so bili v Tepeleniju opaženi veliki požari ter smatrajo zato Grki, da hočejo Italijani mesto evakuirati in sedaj zažigajo zaloge vojnega materiala. Ni pa še pričakovati, da bi grške čete zaradi tega takoj vkorakale v mesto. O priliki bojev za Klisuro je trajalo tri tedne, preden so Grki mesto zavzeli, odkar so Italijani vršili priprave za evakuacijo.

Z bojišča pri Klisuri in dalje na severovzhodu javljajo o močni aktivnosti topništva.

Začasen zastoj italijanske ofenzive

Atene, 5. febr. e. Po poročilih z albanske fronte je general Cavallero, ki je že

nekajkrat pričel ofenzivo proti grškim četam, sedaj vsaj začasno opustil načrt o nadaljevanju ofenzive italijanske čete so z velikimi izgubami izvedle že 12 ofenzivnih napadov na grške položaje. Nadalje se izve, da so Grki od začetka vojne zajeli že 18.500 italijanskih vojakov.

Na fronti so bile večeraj živahne borbe. Ob topniškem ognju so se razvijali tudi boji pehote. Aktivno je bilo tudi letalstvo na obeh straneh in sicer najbolj okoli Tepelenija. Na področju Ostrovice ob reki Devoli je trajalo topovsko streljanje ves dan. Zapadno od vasi Bolesa je bil odbit napad večjih italijanskih oddelkov. Tudi ob izviru reke Skumbe je trajalo topovsko streljanje ves dan. Odbit je bil napad italijanskih čet severno od vasi Malino.

Zivahno je bilo topniško streljanje tudi na odseku pri Podgradcu Pri Murmunišu je grška artilerija povzročila ogromno eksplozijo v skladišču municije. Severno od Podgradca je prišlo do manjših bojev. Boji so bili tudi ob morju med vasema

Njivice in Dukati. V ravnini so italijanske čete operirale z oklopnimi enicami, toda brez uspeha zaradi visokega snega in poplavl.

Severno od Klisure se grške čete postopoma pomikajo naprej in ne zadevajo na močnejši odpor sovražnika.

Vodilni fašistični funkcionarji prostovoljci

New York, 5. febr. s. United Press poroča iz Rima, da se je po italijanskem službenem poročilu 33 vodilnih fašistov, ki pripadajo disciplinskemu odboru stranke, javilo za prostovoljsko službo v italijanski vojski na bojišču v Abaniji. Ne izključujejo pa, da ima odhod teh 33 vodilnih osebnosti politično ozadje.

Razmerje med Francijo in Nemčijo

Admiral Darlan je takoj po svoji vrnitvi iz Pariza poročal maršalu Petainu o razgovorih z Lavalom, čigar pogoji za ponovno sodelovanje v vladi so zelo daljnosežni

Vichy, 5. febr. s. (Ass. Press). Mornariški minister admiral Darlan, ki se je snoči vrnil iz Pariza, je imel takoj zvečer dolgo konferenco z maršalom Petainom, ki sta ji nekaj časa prisostvovala tudi zunanji minister Flandin in vojni minister Huntzinger.

Iz dobro poučenih krogov javljajo, da bo Darlan najbrže že danes ali jutri ponovno odpotoval v Pariz, da sporči Lavalu odgovor maršala Petaina na sporočilo, ki ga je Laval preko Darlana poslal v Vichy. Smatrajo, da je ena izmed točk, zaradi katerih se je Darlan pogajal v Parizu, ponovna vrnitev Lavalu v vlado v Vichyju. Baje pa je postavil Laval zelo daljnosežne pogoje za svojo vrnitev ter je zahteval izredno velika pooblastila.

Vichy, 5. febr. s. (Col. BS). Iz dejstva, da je prišel admiral Darlan včeraj iz Pariza v Vichy sam brez Lavalu, sklepajo, da pogajanja za ponovni vstop Lavalu v vlado še niso končana.

Flandinova ostavka

Vichy, 5. febr. e. (EP). Zunanji minister Flandin je izjavil, da je res podal ostavko, toda maršal Petain ostavke ni sprejel. Glede sporazumevanja Francije z Nemčijo je Flandin prepričan, da je prav

toliko storil kakor Laval, zato je razočaran sprčo napadov, ki jih čita v pariškem tisku.

V zvezi z vestjo o ostavki ministra Flandina se je tudi razširila vest, o možnosti umika in ostavke samega maršala Petaina. Govori se, da bi se Petain umaknil, če Lavalovi pogoji za vrnitev v vlado ne bi bili sprejemljivi. Glede teh vesti so nekateri mnenja, da gre samo za taktiko, ker je znano, da bi Petainov umik povzročil največjo zmedo v francoskem javnem mnenju. Nekateri mislijo, da gre samo za propagando iz angleških virov, ki hoče otežiti atmosfero pomirjenja v Franciji.

Informacije iz Berlina

Berlin, 5. febr. e. V tukajšnjih odločilnih krogih kažejo veliko rezerviranost glede odnošajev med Parizom in Vichijem. Novinarji so skušali izvedeti, kakšen je položaj po razgovorih med admiralom Darlanom in Lavalom v Parizu.

Po nekaterih obvestilih so pogoji bivšega podpredsednika vichijske vlade Lavalu za sodelovanje s Petainovo vlado zelo težki. Zato je prav majhna verjetnost, da bi se mogla odstraniti vsa nasprotstva med Lavalom in Vichijem. Laval je baje zahteval tudi razpust sedanjega narodnega

sveta, ker so v njem njegovi politični nasprotniki. Zase zahteva Laval tudi ministrstvo za informacije, da bi lahko pričel ukrepe proti vsem, ki skušajo izigrati načela, glede katerih sta se sporazumela Petain in Hitler.

Pričakuje se, da se bo s povratkom admiralu Darlanu v Pariz začela reševati kriza francoske vlade, če bo odgovor Vichyja na Lavalove pogoje zadovoljiv.

Ravnatelj pariške policije aretiran

Pariz, 5. februarja. AA. (DNB). Prefekt pariške policije je razrešen svoje dolžnosti in so ga do nadaljnjega zaprli, kakor pravijo poročila iz dobro obveščenih virov.

Poziv Francozom v Siriji

Beirut, 5. febr. s. (Ass. Press). Novi guverner Sirije in vrhovni poveljnik francoske vojske v Siriji general Dentz je imel snoči govor po radiu. Pozval je vse Francoze v Siriji, naj podpirajo vlado v Vichyju ter brez omejitev in pridržkov poslušajo maršala Petaina ter pomagajo francoskim civilnim in vojaškim oblastem. General Dentz je dejal, naj Francozi opuste brezplodne politične diskusije ter je napovedal, da bo razširjanje napačnih informacij po potrebi strogo kaznovano.

Usoda danskih parnikov

Washington, 5. febr. AA. (DNB). O novicah, da bodo kmalu zaplenili ali prevzeli danske parnike, ki so v pristaniščih ameriške polute, je zunanji minister Hull izjavil mornarjem, da so se že mesece in mesece razvijala o tem vprašanju brezkončna pogajanja, pri izvedbi tega načrta pa so morali takoj naleteti na velike težave in tako do sedaj niso mogli izvesti ali sestaviti nobenega praktičnega predloga. Na vprašanje, če bo zakon o pomoči Angliji nudil to možnost, je Hull odgovoril, da to ni točno. Izjavil je še, da je vprašanje tonaže popolno zasebno vprašanje, ki ga je težko urediti. Nazadnje je Hull zanikal, da bi kdo hotel blokirati terjatve držav osi.

Novi ameriški poslanik v Cunkingu

Washington, 5. febr. AA. (DNB). Zunanji minister Hull je včeraj potrdil novinarjem, da je ameriški veleposlanik Johnson zapustil svoje mesto v Cunkingu in da bo prevzel novo mesto. O tem novem mestu ni bilo objavljeno nič uradnega, vendar pa se je izvedelo, da bo veleposlanik Johnson imenovan za ameriškega poslanika v Avstraliji, cedecanji poslanik v Avstraliji Gaus pa bo odšel v Cunking.

Ameriški hidroplani za Portugalsko

Lizbona, 5. febr. AA. (DNB). Portugalska vlada je sklenila odkupiti nekaj vodnih letal v USA.

Novi madžarski zunanji minister

Budimpešta, 5. febr. AA. (DNB). Dosedanji bolgarski poslanik v Bukarešti V. Bardossy je imenovan za madžarskega zunanjega ministra.

Ameriške vojne ladje

naj bi spremljale konvoje v Anglijo, je izjavil major Elliot — Nasprotno mnenje generala Wooda

Washington, 5. febr. s. (Ass. Press). Pred zunanje političnim odborom senata je včeraj podal svojo izjavo o zakonskem osnutku za posojanje vojnega materiala demokratskim državam znani vojaški strokovnjak major Elliot. Izjavil se je za spremljanje ladijskih konvojov v Anglijo po ameriških vojnih ladjah. Dejal je, da bi videl v taki uporabi ameriških vojnih ladij manjšo nevarnost, nego v riziku, da bi bila Anglija poražena.

Washington, 5. febr. AA. (DNB). General Wood je izjavil pred zunanje političnim odborom senata, da se je leta 1936 nekoč razgovarjal s Churchillom in da mu je tedaj Churchill rekel: Nemčija postaja premočna in zato jo moramo uničiti.

Na podlagi te Churchillove izjave je general Wood sklepal, da bo v Evropi najbrž izbruhnila vojna, ker angleške vodilne osebnosti tako mislijo.

Demokratski senator Reynold je nato vprašal Wooda, ali je Churchill govoril v množini, ko je rekel, »moramo jo uničiti in ali je rekel, da se bo ob Angliji morala vojskovati tudi Amerika. Wood je izjavil, da Churchill ni na to mislil, ampak je samo govoril o Angliji.

V svojem govoru se je general Wood dotaknil tudi poskusa nemškega vdora v padla na Ameriko in je rekel, da so te trditve smešne. Nemčija nima nobenega bombnika, ki bi lahko letel do New Yorka in bi se nato zopet vrnil. Zato naj kongres ne sprejme zakona samo zaradi ideje, ker se boji nemogoče in neizvedljive ideje.

Washington, 5. febr. s. (Ass. Press). Sedem guvernerjev južnih držav v Zedinjenih državah je poslalo zunanje politič-

nemu odboru senata izjave, naj odbor odloži zakonski osnutek, za posojanje vojnega materiala.

Lord Halifax ni kršil tradicije

Washington, 5. febr. s. (Ass. Press). Na zahtevo nekaterih poslancev je preiskovalni odbor kongresa uvedel preiskavo glede razgovorov, ki jih je imel te dni z nekaj poslanci angleški veleposlanik lord Halifax. Včeraj je bil glede tega pred odborom zaslišan zunanji minister Hull, ki je izjavil, da Halifaxovi obiski pri nekaterih članih kongresa nikakor ne pomenijo, da bi se bil Halifax pregrešil proti določilom ali običajem, ki veljajo za poslance.

Povečanje obrambnih priprav

Washington, 5. febr. s. (Ass. Press). Predsednik Roosevelt je odredil, da bo od sedaj dovoljen za stroje, ki jih uporabljajo pri pridobivanju nafte in pri rafineriji benčina, izvoz samo s posebnim dovoljenjem vlade. Prav tako je odsedaj potrebno dovoljenje za izvoz radija iz Zedinjenih držav. Vlada utemeljuje ta ukrep s potrebo povečanih obrambnih priprav v Zedinjenih državah.

Washington, 5. febr. s. (Ass. Press). V interesu državne obrambe namerava ameriška vlada prejeti kontrolo nad celotnim prometom ameriških trgovinskih ladij. Od sedaj bo vlada določala, kakšne tovore bodo morale ameriške ladje v prvi vrsti voziti v Zedinjene države. V interesu Narodne obrambe bo veljala prioriteta za prevoz predvsem za kavčuk in kositer.

Willkie se vrača v Ameriko

Po obisku v irski prestolnici je bil Willkie sprejet v poslovilni avdienci pri angleškem kralju

London, 5. febr. s. (Reuter). Wendell Willkie je bil sredi sprejet v daljši avdienci pri kralju Juriju. Takoj nato je Willkie odpotoval iz Londona preko Lizbone v Zedinjene države. Ob odhodu se je od Willkieja poslovilo več članov ameriške kolonije v Londonu.

London, 5. febr. e. Angleški kralj in kraljica sta povabila ameriškega delegata Willkieja na čaj. Po čajanju je Willkie izjavil zastopniku agencije Reuter, da je govoril tudi s irskim predsednikom De Valero in je razgovor ob navzočnosti nekaterih drugih osebnosti trajal tri ure, razgovor z De Valero pa eno uro. Willkie je moral dobiti vsa potrebna pojasnila. Razgovorjal pa se je tudi z drugimi člani irske vlade.

Kar sem videl, je izjavil Willkie, potrjuje moje mnenje, da je narod enodušen

In da Anglija še ni imela tako velikega človeka kakor je Churchill, ki dovršeno izpolnjuje svojo dolžnost. Willkie se je razgovorjal tudi s člani angleške vlade in je ugotovil, da vlada med njimi popolno soglasje. Willkie je končno izjavil, da bo svoje vtise in sklepe o potovanju v Anglijo in na Irsko objavil v Ameriki, s strani Nemčije pa da ni dobil vabila, da bi to državo obiskal.

Tudi Hopkins se bo kmalu vrnil

New York, 5. febr. AA. (DNB). Ameriške agencije poročajo iz Londona, da je poseben odposlanec predsednika Roosevelta Hopkins, ki je v Angliji, zaključil svojo nalogo in da se bo kmalu vrnil v Ameriko.

Zdaj ga je pa že preveč

Ljubljana, 5. februarja
Zdaj ne more res nihče tožiti, da je še premalo te, včasih tako težko pričakovane mahe. Že prejšnji teden so bili smučarji lahko zadovoljni, zlasti se, ker je tedaj zapadel sneg. V nedeljo se je začel zopet vsiljevati jug, ki se je večerj poseben močno spoprijel s burjo. Zato je začelo snežiti na debelo in moker sneg nam je že večerj obetal razne težave. Snežilo je tudi ponoči, a davi je kazalo, da se bo zjasnilo. Proti jutru je bil sneg že suh in začel je primrzovati na drevju. Dopoldne je nebo zopet nekaj časa trosilo beli blagoslov.

Doslej je sneg napravil že precej škodo na gozdnem in sadnem drevju. Če bo še snežilo, bodo tudi ogrožene strehe, na kar je treba opozoriti ljudi. Slaba oštrinja tako velike obremenitve ne bodo vzdržale,

sato bi naj ljudje začeli kdati sneg s streh, dokler je še čas.

Kaže, da se bo vreme veseno popravilo, vsaj za nekaj dni ter da ne bo več snežilo. Težko je pa reči, ali bo pritisnil mraz ali pa bo južno vreme še trajalo.

Zaradi visokega snega je večerj zlasti trpel avtobusni promet. Avtobusi, ki redno prihajajo jutraj v Ljubljano, so imeli zamude po več ur, ker so na mnogih mestih obitali v snegu in jih je bilo težko spraviti naprej. Za silo je bil zoran sneg samo na glavni Celovski cesti, dečim na nekaterih banovinskih cestah, po katerih vozijo avtobusi, se snežni plugi do večerj sploh niso pojavili. V snegu so obitali tudi mnogi osebni avtomobili, ki so jih morali naposled z vprežno živino spraviti do vasi in v zasebne garaže. Celo v mestu, kjer je sneg na cestah in ulicah vsaj za silo oddidan, je večerj hudo trpel promet z motornimi vozili. Sneg je oviral tudi železniški promet in so prihajali večerj vlakovi v Ljubljano z večjimi zamudami.

Gibanje živilskih cen

Podražitev moke — Nekoliko se je ponovno podražila tudi kava

Ljubljana, 5. februarja
Prejšnje tedne smo se že veselili, da so se cene glavnih živil ustale. Podraževalo se je nekoliko je blago, ki podlega raznim sezonskim vplivom in krajevnim tržnim razmeram. Zdaj pa kaže, da drugične še vedno ne morejo učinkovito zaježiti.

Ustajene so cene mesa, ker so maksimalne enkrat za vselej odnose vsaj za del časa. Živala se več znatno ne podražuje, zato tudi mesarji ne zahtevajo zvišanja cen mesa. Ljudje se vprašujejo, zakaj ni mogoče tako učinkovito maksimirati cen tudi nekaterih drugih glavnih živil.

Nas živilski trg je v tej zimi kljub vremenskim neprijetnostim vselej dovolj dobro založen. Zato se tudi ni bolj podražilo kmetijsko blago. Dobro je založen tudi perutninski trg, a po božičnih praznikih je zelo malo povpraševanja po perutnini. Vedno je precej jajc, ki so zadnje čase malo cenejša. Nedavno smo poročali, da je bilo lani porabljenih okrog 7 milijonov jajc manj kakor predlanskim. Prodajalke tudi zdaj tožijo nad slabo kupčijo. Jajca so zdaj v splošnem po 1.75 do 2 din, če bi bila vsaj po 1.50, bi kupčija mnogo bolj cvetela.

Pri cenah sadja ni posebnih sprememb. Nekoliko se je še podražilo suho sadje v zadnjih 14 dneh. Tako so bile suhe slive prej po 12 do 24 din zdaj se pa po 14 do 24 din. Jabolka prve vrste so po 14 din, druge po 10 in tretje po 6 do 8 din.

Med specerijskim blagom se je zopet podražila žgana kava prve vrste; prej je bila po 120 do 182 din, zdaj je pa po 182 do 142.50 din kilogram.

Zelo nas je prizadela podražitev moke. Nekoliko se je podražila tudi pšenična moka. Pecivna moka (št. 0) je bila pred 14 dnevi po 8 do 9 din, zdaj je po 9 do 9.50 din. Podražila se je pa tudi pšenična krušna moka (št. 4) od 5 na 5.50 din za kilogram. V resnici pretrane so cene ajdove moke. Ajdova moka prve vrste je zdaj po 10 do 12 din kg; v zadnjih 14 dneh se je ponovno podražila za 2 din. Ajdova moka je še v prosti prodaji. Vsekakor bi bilo treba cene maksimirati, a že prej, zdaj bi maksimiranje moralo vplivati negativno ter bi moka zaradi tega ne prišla več toliko v prodajo. Zelo se je podražila tudi ržena moka, ki je bila pred 14 dnevi po 5.50 do 6 din in je zdaj po 6 do 7.75 din kg. Znano je, da je prodaja ržene moke dovoljena samo na razpisne.

Edino razveseljivo je, da v tej zimi zelenjava ni dražja kakor lani. Uvožena zelenjava, spinaja, radič in endivija, je na prodaj po istih cenah kakor lani februarja. Na trgu je še vedno dovolj dalmatinske cvetače po 6 din kg kakor pred dnevi. Gospodinj, ki kupujejo najbolj, razen radiča, med zelenjavo.

Proti pričakovanju je bil danes trg dobro založen kljub neugodnemu vremenu in oteženemu dovozu živil.

Zborovanje rudniških nameščencev

Krajevna skupina šteje 131 članov — Za predsednika ponovno izvoljen Jože Čibej

Trbovlje, 4. februarja
Društvo trbovskih rudniških nameščencev je imelo te dni svoj 18. redni občni zbor. Vodil ga je predsednik g. Jože Čibej, ki je zbranim članom poročal o splošnem delovanju društvene uprave v preteklem letu. Podrobno tajniško poročilo je pa podal g. Gonelli Rudolf. Krajevna skupina šteje 131 članov, štiri več kakor predlanskim. Vodstvo skupine je sodelovalo v osrednjem odboru DRN pri vseh akcijah. Med drugim tudi pri vprašanju o ureditvi odnosov med rudarskim in pokojniškim zavarovanjem, ki je za nameščence velikega pomena. Pri sestavi spremeniševalnih pregledov k načrtu zakona o pokojniškem zavarovanju, akciji za zvišanje prejemkov ter sploh zboljšanju socialnega položaja rudniških odnosov privatnih nameščencev. Vodstvo skupine je pokrenilo tudi več uspešnih akcij za zboljšanje stanovanjskih razmer, dodeljevanje stanovanj, namestitve nameščencev-dnevničarjev, nemoteno izražanje letnega dopusta i. dr. Odbor skupine je vodil tudi vse priprave za volitve nameščenskih zaupnikov, ki bi se morale vršiti januarja t. l.

O gospodarskem poslovanju društva je poročal g. Ravnikar Franjo. Iz poročila je razvidno, da je društvo tudi temu delu posvečalo vso pozornost. Revizijsko poročilo je podal g. Dolinar Ivan ter je bila na njegov predlog izrečena upravi in blaginji razrešnica.

Poročilo knjižničarja g. Marka Repa kaže razveseljivo dejstvo, da se zanimanje za čtivo veča iz leta v leto. Z ozirom na

narasčajoče število čitateljev bo morala bodoča društvena uprava biti tudi v tekočem letu širokogrudna glede potrebnih zneskov za knjižnico. Soglasno je bil sprejet predlog, da članstvo tudi letos prispeva po 1 din mesečno za knjižnico. Društvo bo v te vrste prošlo za podporo tudi Trbovskemu premožkopno društvu.

G. Čibej je obširno poročal o pokojniškem zavarovanju zlasti z ozirom na predvideno novelizacijo zakona o pokojniškem zavarovanju. G. Rupnik pa je seznanil zborovalce z akcijo o ureditvi odnosov med rudarskim in pokojniškim zavarovanjem ter opozoril, da je vprašanje zelo važno in bo treba z opreznim delom zlasti interese prizadetega nameščencev. G. Volčanšek je poročal o poslovanju pokojniškega sklada nadzornega in pisarniškega osebja TPD. Zborovalci so sledili poročilom z velikim zanimanjem.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: načelnik Čibej Jože, tajnik Gonelli Rudolf, blaginjak Ravnikar Franjo. V novem odboru so: Kalšek Franc, Obratunc Milla, Krašič Geza, Šenib Pavel, Cukčič Franc, Rupnik Karl, Kukar Avgust, Boršček Albert, Laharnar Gustav, Mrak Vekoslav, Rep Marko; revizorja Dolinar Iv. in Martun Emil. Namestniki odbornikov: Kuhar Slavko, Wolbank Irma, Kosem Milla in Čibej Karl.

Ponovno izvoljeni načelnik g. Čibej je pozval članstvo, naj novo upravo podpira po svojih močeh ter omogoči društvu delovanje. Sledilo so še nekatere razprave o vprašanih internih zadejah, nakar je g. Čibej zaključil skupščino.

Občni zbor kamniškega Sokola

Uprava je poročala na njem o uspehih vzornega dela

Kamnik, 4. februarja
V četrtki je uprava tukajšnjega sokolskega društva dajala pred polno dvorano članstva obračun svojega dela v pretekli poslovni dobi. Takoj uvodoma naj omenimo, da kamniško sokolstvo ne stedi s priznanjem marljivosti upravi in da ob vsaki priliki pokaže svojo naklonjenost in discipliniranost, kadar ga uprava pozove. S posebnim delom raste zanimanje, z zanimanjem pa priznanje, ki se je tako lepo izkazalo v naravnost vzornem redu in disciplini, s katero je članstvo zasledovalo vzorna poročila članov uprave, ki ji je to v veliko moralno zadoščenje in priznanje za opravljeno delo. Bratje in sestre, hvala lepa!

Starosta br. Tone Knez je otvoril občni zbor, pozdravil navzoče in se posebej podstarost ljubljanske sokolske župe br. Janka Jazbec ter zastopnike sosednih bratstev družtev iz Domžal in Mengša. Toplo je se pozdravil br. Adolfa Vajnšala, ki je kot bivši prosvetar tukajšnjega društva s svojo navzočnostjo še posebno razveselil vse prisotne. Spomnil se je prav tako med letom prestavljenega odličnega sokolskega delavca br. Andreja Hribarja in bratov: Vedlina, Klemenčiča, Saksa in Kladičnika, ki so med letom odšli v večnost, nato pa po pozdravnem govoru takoj prešel na dnevni red.

Sledila so poročila ostalih članov uprave, ki so vsak na svoj način prikazovali

trud, prizadevanje in borbenost društva v preteklem letu. Vsa poročila so bila sestavljena tako skrbno, da je članstvo z nepeto pozornostjo sledilo in je med štanjem teh poročil vladala volja in enoten duh vse uprave. Zato je svojemu vidnemu zadovoljstvu dal toplega izraza v krepkem pozdravu zastopnik župe br. Janko Jazbec, ki je v laskavih besedah pohvalil upravo in vse prisotne. Prav tako je dal duška svojem veselju tudi naš idealni sokolski bоре Tone Osornik, prosvetar sosednega društva v Domžalah.

Pri volitvah je bila z malimi spremembami in dopolnitvami ponovno izvoljena vsa stara uprava s starostom br. Toneom Knezom in dr. Igorjem Vidcem kot načelnikom ter s. Vero Malovrhovo kot načelnico. Bivši načelnik g. Pušjevič se je starosta za njeno delo lepo zahvalil, prav tako pa iskreno čestital bivšemu načelniku, našemu staremu sokolskemu borcu Francetu Hribarju, ki je bil pred nedavnim izvoljen za podnačelnika kamniškega sokolskega okrožja. Naj prejmeta br. Franc Hribar in podnačelnik Zoran Cunder za vse delo v preteklosti tudi še ob tej priliki iskreno in bratsko zahvalo. Kot dokaz bratstva in sloge sta ostala oba še nadalje člana društvene uprave.

Sledila je še razprava o Sokolskem domu, ki si ga misli zgraditi društvo v tekočem letu. Ker je do občnega zbora prišel samo en načrt, je bila na predlog br.

Zopet huji letalski napadi na Anglijo

Predvsem na vzhodno obalo, pa tudi Londonu ni bilo prizanešeno

London, 5. febr. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunikatu:

Sovražna letala so preteklo noč vrgla bombe na več delov Anglije, večinoma na točke v vzhodnem delu države in v vzhodnem Midlandu. Napadi niso imeli večjega obsega, povzročili pa so ponekod nekaj škod, ki pa ni težjega značaja. Človeških žrtev je bilo povsod zelo malo. Manjše število bomb je bilo vrženih tudi na London. Nekaj škod so povzročile zažigalne bombe, vendar so bili požari povsod hitro preprečeni.

Angleška letalska letala so ponoči sestrelila en sovražni bombnik, ki se je v plamenih zrušil. Posadka je bila ubita.

London, 5. febr. s. (Reuter). Preteklo noč so sovražna letala izvedla nekaj napadov na razne dele Anglije. Čeprav napadi v splošnem niso imeli velikega obsega, so bili vendar najhujiši v zadnjih tednih. Zlasti je bilo bombardiranih nekaj točk ob vzhodni angleški obali. Letala so koncentrirala svoje napade na neko vzhodno angleško luko, napad je bil večkrat po-

novljen, toda protiletalsko topništvo je letala vedno pregnalo. Bombe so poškodovale in uničile nekaj hiš in drugih poslopij.

V Londonu je bil dan letalski alarm že zgodaj zvečer, znak za konec nevarnosti pa je sledil še pred polnočjo. Nekaj posamičnih sovražnih letal je vrglo predvsem zažigalne bombe na nekaj londonskih predmestij. Ti napadi niso povzročili večje škode, požari so bili povsod pravočasno ugasnjeni. Na neki londonski park je padlo tudi več eksplozivnih bomb.

Angleški bombniki nad Porurjem

London, 5. febr. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja:

Bombniki vojne letalstva so preteklo noč izvedli več napadov na razne sovražne objekte. Med drugim je bilo bombardirano neko industrijsko mesto v Porurju. V zasadenih pokrajinah so nemška letala napadla sovražna oporišča vojne mornarice invazijske luke in letališča.

Angleži ne podcenjujejo nemške vojaške moči

Minister Cross izjavlja, da se bo letos nekaj najpomembnejših faz vojne odigralo na morju

London, 5. febr. AA. (Reuter). Minister za trgovinsko mornarico Cross je večerj govoril na sestanku kr. imperalnega društva in je med drugim dejal:

Ne moremo misliti, da se nam ne bo treba upreti orjaškemu napadu našega sovražnika. Angleški imperij je danes edina ovira, ki onemogoča sovražniku izvesti njegove zamisli, zanj pa je nujno potrebno priti čez Rokavski preliv prej, preden bi angleška trgovinska mornarica dobila ojačenje iz Zedinjenih držav.

Potem je minister Cross govoril o vedno manjših izgubah angleške trgovinske mornarice ter dejal: Ne bi bilo pametno misliti, da bo to opadanje izgub trajno. Mnogo boljše je misliti, da bo tudi v bodoče prišlo do resnih izgub. Ne prikrivam, da bom morali računati z zelo resnim bojem.

O vlogi angleške trgovinske mornarice v vojni na Srednjem vzhodu je minister Cross dejal: Samo na ta način, da smo žrtvovali mnogo stvari, ki smo jih nameravali uvoziti, se nam je posrečilo preprečiti v Egipt vojaštvo, letala, topove, tenke, ki se udeležujejo danes vojne na afriškem bojišču. Danes s ponosom gledamo na to, kar so nam dale te žrtve.

Svoj govor je minister za trgovinsko mornarico končal z naslednjimi besedami: Leto 1941 bo težko in nekaj faz te sedanjše vojne, morda najpomembnejših, se bo odigralo na morju. Imamo pa vse razloge biti mnogo večji optimisti glede tega, kar nam bo prineslo leto 1942.

Novi angleški krediti

London, 5. febr. AA. (Reuter). Odobreni so novi krediti za vojaške potrebe in znašajo 600 milijonov funtov sterlingov. Tokrat se je četrtič zgodilo, da so bili izglasovani krediti, ki spadajo v okvir sedanjega proračuna. Čigar skupna vsota bo znašala 3300 milijonov funtov sterlingov.

Italijanski tisk o položaju Anglije

Rim, 5. febr. AA. (Stefani). Današnji listi podpirajo vojna dela, ki so jih na vseh bojiščih proti Angliji izvedli Italijani in Nemci. O položaju Anglije listi že sedaj poudarjajo, da angleških izgub ne bo mogoče nadomestiti in da je bilo dosedaj petoplinih 10 milijonov ton angleškega brodogradnje, ameriške ladjedelnice pa, ki naj izpolnijo to praznino, se šele grade.

Med prvimi posledicami govora, ki ga je imel vodja Nemčije Hitler v Berlinu, je bila, da so bili Angleži prisiljeni opustiti svoj dosedanj način govorjenja, piše "Messaggero", ki pravi, da si niti Churchill več ne upa dati drznih izjav, kakor je to delal še pred kratkim, ampak se zadovoljuje z upanjem v bodočnost.

List poudarja naspotja med izjavami angleških gospodarstvenikov in vojaških strokovnjakov. Medtem ko gospodarstvenik Lytton, finančni svetovalec angleške vlade, trdi, da morajo Angleži v tej vojni zmagati z orožjem, ali pa bo Anglija izgubljena, pa meni general Filler, da mora Anglija predvsem zmagati na gospodarskem polju, ker bo sicer propadla. List opozarja na nesposobnost Anglije, da bi razložila svoje vojne cilje in samo na ta način se lahko razloži molk angleške vlade.

Položaj na Kubi

New York, 5. febr. AA. (Reuter). Po nekem poročilu iz Havane je imel predsednik Kube Batista po radiu govor, v katerem je najodločneje zanikal trditve, da bi nameraval uvesti diktaturo. Ti glasovi so se razširili zaradi ukrepov, ki so bili storjeni.

Batista je v svojem pojasnilu, zakaj je uvedel nadzorstvo nad vojaškimi silami, med drugim dejal: Pravintresu ustavne in demokratske vladavine sem prisiljen tako postopati. Čim bo kriza prenehala, bodo ukinitvi tudi odloki o razveljavitvi po ustavi zajamčenih državljanjskih pravic, državljeni pa bodo smot dobili nazaj svoje svobode.

Miami, 5. febr. AA. (Reuter). Bivši načelnik štaba kubanske vojske Pedrazo in bivši načelnik kubanske policije Gacia sta z letalom s Kube prišla v Miami. Izjavila sta, da sta Kuba zapustila z dovoljenjem predsednika Batiste.

Dnevno povelje maršala Timošenka

Moškva, 5. febr. e. (Tass). Maršal Timošenko je objavil dnevno povelje, v katerem pravi, da je zelo zadovoljen z uspehi opisovanja vseh vrst redov vojske v teku letnega leta. Na njegov poziv so se odzvali številni mladeniči in njih vpisovanje v ojsko se je zaključilo v največjem redu. Tako se vojska stalno izpopolnjuje. S posebno požrtvovalnostjo sta se odlikovali pri tem okrožji v Moskvi in Leningradu.

Kitajski letalci se večbajo v Rusiji

Šanghaj, 5. febr. AA. (Reuter). Izvedelo se je, da bo letalski zbor maršala Čang-kajša povečan za 150 kitajskih letalcev, ki so končali svoje vežbanje v Sovjetski zvezi.

Pasivna obramba v Španiji

Madrid, 5. febr. AA. (Havas). Objavljen je bil ukaz o organizaciji pasivne obrambe, ki jo bo vodil general. Imenovali bodo krajevne načelnike v vsej Španiji, ki bodo skrbeli za svoja področja in bodo odgovorni guvernerju pokrajine.

Madrid, 5. febr. AA. (Havas). Letnik 1942, ki bi redno moral biti vpoklican šele prihodnje leto, bo še letos moral nastopiti svojo vojaško dolžnost.

Turški dar vojnim ujetnikom

Ankara, 5. febr. AA. Anatolska agencija poroča: Turški Rdeči polmeseč je poslal za vojne ujetnike v Nemčiji in v Angliji suhega grozdja, lešnikov in smokve v vrednosti za 20.000 turških lir.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 5. februarja: Agata

DANASJE PRIREDITVE

Mimo Moste: Kraljica usode in Trije legionarji I. del

Razstava akad. slikarja Frana Klemenčiča v Jakopičevem paviljonu, odprta od 9. do 17.

Ljudska univerza: predavanje g. Vladimira Fabjančiča o ljubljanskih knjižnicah ob 20. v mali Filharmonični dvorani

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murrayer, Sv. Petra cesta 78.

Ozpod sita

Uradni popravek novomeške gasilske župe smo pridobili večerj v smislu tiskovnega zakona. Priobiti smo ga in v naš delokrog ne spada tisti znani sofitizem, da ni res, kar je res, temveč da je res, kar ni res. To naj uredita med seboj novomeška gasilska župa in trebanjska gasilska župa. Pač pa spada v naš delokrog zavedenje. Slednja menda ne spada pod tiskovni zakon in zato lahko upamo, da nam novega popravka ne bo treba pridobiti.

Uprava novomeške gasilske župe pravi v svojem popravku, da njena pooblaščenca nista mogla do konca pregledati blaginjske knjige trebanjske gasilske čete, ker je med pregledovanjem en pooblaščenec težko obolal. To se lahko pripeti vsakemu človeku. Toda župna uprava je gotovo imela na razpolago vsaj še enega pooblaščenca, da bi bil stopil na mesto obbolelega in da bi bilo šlo pregledovanje knjige nemoteno naprej vsaj pot do konca. Tako so pa morali tri mesece čakati, da je oboleli pooblaščenec ozdravel. Kaj pa, če bi bil umrl? Ali bi bilo potem sploh konec pregledovanja ali pa bi čakali do sodnega dne na konec revizije? To se nam zdi malo čudno in zdi bi se moralo tudi upravi novomeške gasilske župe sami.

Daruj za zimsko pomoč!

Pomagajmo in glejmo, da bi novo leto prineslo veselje tudi našim siromakom ter da tako prožimo dokaz naše moralne sile in globoke vdanosti do naroda in njegove bodočnosti.

(Iz govora Nj. Kr. Vls. kneginje Olge)

Dva vloma

Ljubljana, 5. februarja
Ko sta bila posestnik Anton Blažič in njegova žena z Viča v ponedeljek jutraj pri maši v župni cerkvi, je vdrl v njuno stanovanje tat. Vrata je odprl s ponarejenim ključem, pomagal pa si je tudi s sekuro. V spalnici je premetel posteljno odedo in iskal najprej denar pod posteljnino. Ker ga tam ni našel, je odprl skrinjo in slednjič nizko omaro, zaklenjeno na Wertheim ključavnicu. Iz omare je zmetal na tla vso obleko, nato pa s sekuro odprl še spodnji predal, kjer je našel na dragocenosti. Ukradel je dva poročna prstana in 4 prstane z vdelanimi dragulji, par uhanov, nekaj srebrnih veržic in še nekaj dragocenosti, v skupni vrednosti okrog 3000 din.

Ko sta se zakonca vrnila, sta našla stanovanje vse razmetano, kajti vlomilec se ni zadovoljil samo z dragocenostmi in je še naprej stikal za denarjem, ki pa je bil k sreči bolje skrit in ga ni našel. Vlomista Blažičeva takoj prijavila na stražniški in Tržaški cesti. V stanovanju so kriminalni organi našli sekuro, s katero si je vlomilec pomagal, svojo je pa pustil na tleh poleg omare, a odnesel Blažičevo, ki je vlomilec precej podobna. Vlomilec so morale biti razmere v hiši znane.

Pietilja Sabina Mangel, stanujoča v Šiški na Celovski cesti 44, si je pripravila za zimo zalogo masti in nekaj steklenic olja, hranila pa je v kleti tudi nekaj drugih živil. Zalogo je pa neko izloval in je v ponedeljek ponoči vlomil v klet ter odnesel tri večje posode masti — okrog 40 kg, dve steklenici jedilnega olja in zavitek masla. Vlomilec, ki je na vratih v klet odtrgal ključavnicu, se je po vladu še enkrat vrnil ter spravil v klet tudi nekaj kuriva. Mangljeva je oškodovana za 1500 dinarjev.

Iz Trebnjega

Na predlog udeležencev posestnikov je dovolila komisija za agrarne operacije uvedbo agrarnega postopanja v svrhu ureditve užitika in uprave glede skupnega zemljišča Stefan-Trebnje. Zainteresiranim posestnikom se bo načrt pojasnjeval 11. t. m. v gostini Alojzija Bukovca na Veliki Loki, nakar bo še istega dne občni zbor udeležencev v svrhu izvolitve gospodarskega odbora za upravljanje navedenega skupnega zemljišča, odnosno razdeljevanja o eventualni prodaji ter razdelitvi premoženja.

Čitatelje obveščamo, da bodo še danes in jutri prejeli naš list na ogled. Od četrtka dalje pa samo oni, ki se na list narode in plačajo najmanj enomesečno naročnino v znesku 14 din. Naročnino sprejema raznašalka in naš dopisnik, ter prosimo številne čitatelje, ki list že nekaj dni prejemajo na ogled, da se nanj narode. — Če dva dni nepretrgano sneli in vsa Dolenjska je pod debelo snežno odejo. Novega snega še vesele smučarji, ki so zopet prišli na svoj račun. Smuka v bližnji okolici Trebnjega je zelo ugodna ter je pridkavati, da bodo v soboto in preteklo delje zlasti ljubljanski smučarji pohiteli zopet v naše kraje.

DNEVNE VESTI

— Nov pravosodni minister. S kraljevim ukazom je bil na predlog predsednika ministrskega sveta stavljen na razpoloženje pravosodni minister dr. Laza Marković. Z istim kraljevim ukazom je imenovan za novega pravosodnega ministra minister brez portfelja dr. Mihajlo Konstantinović.

— Ponovna zaposlitev naših parnikov. Glede na vesti o zaposlitvi naših parnikov v mednarodni službi Rdečega križa sporočajo, da so se začela pogajanja o parnikih, ki imajo nosilnost do 900 ton. Drugi parniki ne pridejo v poštev. Če bodo pogajanja sklenjena, bodo naši parniki vozili na sredozemskih progah med francoskimi in portugalskimi pristanišči.

— Razen tega so štiri parnike srednje tonaje najele švicarske oblasti za prevoz žita iz Portugalske in Španije. Začela so se tudi pogajanja za zaposlitev drugih ladij srednje tonaje za prevoze švicarskega blaga.

— Pred ureditvijo prodaje kože v naši banovini. Ban dravske banovine je prejel pooblastilo, da uredi na področju banovine s posebnimi predpisi prodajo kože, da bi bila izločena nelegalna trgovina in preprečena spekulacija. Nedavno so takšno ureditev predlagali zastopniki naših usnjarn.

— Ustanovitev urada za razdeljevanje volne. Iz Beograda poročajo, da bo kmalu ustanovljen urad za razdeljevanje volne med tekstilne tovarne. Ustanovljen bo po vzoru urada za razdeljevanje bombaža.

— Kompenzacijski odbor pri ravnateljstvu za zunanjo trgovino. Sklenjeno je, da se ustanovi pri ravnateljstvu za zunanjo trgovino kompenzacijski odbor, ki mu bo naloga proučevati vsa vprašanja kompenzacijskih poslov in sklepati o njih. V njem bodo člani izvoznega in uvoznega odbora, zastopniki ravnateljstva za zunanjo trgovino, Narodne banke, industrijskega oddelka v trgovinskem ministrstvu, inspekcije državne obrambe in banske oblasti banovine Hrvaške.

— Državna tvornica cementa se ne bo zgrajala. Ministrstvo del je pripravilo uredbo o zgraditvi državne tvornice cementa. Na merodajnem mestu so na brisli do spoznanja, da zdi ne kaže investirati milijonov v novo tvornico cementa, saj jih imamo v naši državi 14 in še ne obratujejo niti s tretjino svoje kapacitete. Zato je bila zgraditev državne tvornice cementa odložena za nedoločen čas.

— Socialni tečaji DZ v Kamniku in Domžalah. V vrsto socialnih tečajev, ki jih zadnje čase prireja Delavska zbornica po vseh večjih delavskih centrih Slovenije, je DZ uvrstila za nedeljo, 9. februarja dopolnilne tečaj okraja Kamnik in Domžale. V obeh krajih se bo tečaj pričel ob 8 zjutraj in bo trajal do popoldne, vršil se na bo v Društvenem domu. Program tečajev je sledeč: 1. Socialna zakonodaja; 2. Naše strokovne organizacije; 3. Naš delavski stan; 4. Naša Delavska zbornica. Ker je tečaj v organizatoričnem in strokovnem oziru nad vse važen in našim delavcem nujno potreben, vabimo brez razlike vse delavstvo, da se tečaja udeleži.

— Dva torpeda eksplodirala na našem morju. Iz Kotora poročajo, da je sovražna podmornica včeraj zasledovala neko tujo torovno ladjo, ki se je zatekla v zaliv pri Petrovcu. Ko je ladja hitro plula proti Petrovcu, je izstrelila sovražna podmornica proti nji dva torpida, ki sta pa zgrešila cilj. Udarila sta ob obalo in eksplodirala pod visokimi pečini pri Petrovcu. Tuja ladja je potem odplula proti jugu. Podmornica je bila ob torpediranju pod vodo, toda nekateri ljudje so videli njen periskop.

— Naš trgovinski minister povabljen na velesojem v Leipzig. Trgovski minister dr. Ivan Andrej je sprejel včeraj ravnatelja Leipzigske velesojne v Beogradu dr. Paula Vossa, ki ga je uradno povabil naj prisostuje otvoritvi pomladnega velesoja v Leipzig, na katerem bo imela kolektivno razstavo tudi Jugoslavija.

— Gonilni jermen je ukradel. Posestnik Ivanu Garrovi v Spodnji Zadobrovi pri Dev. Mar. v Polju je tat ukradel v ponedeljek ponoči 8 m dolg gonilni jermen. Ukradeni jermen je 25 cm širok in vreden 1250 din.

— Nemška bolnica v Novem Sadu. Novosadska mestna občina je odstopila Kulturni pod zelo ugodnimi pogoji veliko parcelo, na kateri bo zgrajena velika nemška bolnica v okviru programa socialno zdravstvene akcije.

— Svojega tovariša je ustrelil. 18letni sin veleposelnika v Kelebič Mihajlo Horvat je pred tremi dnevi ustrelil svojega 14letnega tovariša Stjepana Cesera. Hudo ranjena fanta so prepeljali v bolnico, kjer je pa včeraj umrl.

— Se ena žrtve mine v Budvi. Eksplozija mine na ladji pri Budvi je zahtevala še eno žrtve. 14letno kmečko dekle Milica Marinović je bila hudo ranjena in v vojaški bolnici v Kotoru so jo operirali, pa je podlegla hudim ranam, in sicer tri dni po smrti svojega očeta, ki je bil tudi hudo ranjen in operiran.

— Prijava za izvoz v švicarske namenjenih drv. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino opozarja izvoznike, ki hočejo izvažati drva v švicarsko, da morajo predložiti prošnje najkasneje do 15. t. m. Prvi kontingent

za izvoz oglja je že izrpan. Izrpan je tudi kontingent za izvoz orehovih hlodov. Priljenj za izvoz oglja in orehovih hlodov do nadaljnjega ni treba več pošiljati ravnateljstvu za zunanjo trgovino.

— Novi telefonski imenik. Pošto ravnateljstvo naznanja, da je izšel novi telefonski imenik za področje dravske banovine. Imenik se dobi pri vsaki pošti. Posamezen izvod stane 13 din.

— Lani je nezaposlenost v naši državi narasla. Po podatkih centralne uprave za posredovanje dela v Beogradu je iskalo lani pri vseh javnih borzah dela zaposlitve 757.030 nezaposlenih in sicer 648.990 moških in 108.040 žensk. V primeri s predlanskim letom je bilo lani prijavljenih 105.021 nezaposlenih več. Podpore so dobili lani nezaposleni 40.738.450.27 din. Tu di letos 1. januarja je bilo pri vseh borzah dela prijavljenih 32.881 nezaposlenih, od teh 7800 žensk.

— Nov grob. Včeraj je umrl v Ljubljani g. Peter Mosettig, višji uradnik državnih železnic v pok. Pokojnik je bil splošno znan in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Zapušča soprogo go. Ano, roj. Piskar, tri hčere in sina. Pogreb bo jutri ob 15, z 2al, kapele sv. Petra, k Sv. Križu. Blag mu spomin. Žalujemo naše globoko sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo delno oblačno z jutrnjo meglo in hladnejše vreme. Včeraj je snežilo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, deževalo pa v Sarajevu, Splitu, Kumboru, na Rabu in v Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu, Splitu, Kumboru in Dubrovniku 11, na Visu in Rabu 8, v Beogradu 4, v Zagrebu 3, v Ljubljani 1,2, v Mariboru 1,0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757,5, temperatura je znašala —1,2, na aerodromu —3,5, v Mariboru —2, v Zagrebu in Beogradu —1, v Sarajevu 0,0, na Rabu 3, na Visu 5, v Kumboru 7, v Dubrovniku 8, v Splitu 9.

— Vihar na morju. Iz Splita poročajo, da je začel v noči od ponedeljka na torek divjati na morju silen vihar. Včeraj so prihajali vsi parniki v Split z veliko zamudno. Italijanski parnik Lezaro Moccenigo, ki vodi redno med Italijanskimi in našimi pristanišči, je odplul včeraj zjutraj iz Splita proti Korčuli in Lastovu, pa se je moral zaradi silnega viharja vrniti.

— Split dvi novi kopalnice. V ponedeljek zvečer je imel splošni občinski svet sejo, na kateri je bilo sklenjeno porabiti iz občinskih fondov 5.100.000 din za dograditve novega kopalnice na Bačevicah, ki ga graje že od leta 1938, in ki bo v letošnji sezoni dograjena.

Iz Ljubljane

— Ij seja mestnega sveta Ljubljanskega. V petek 7. t. m. ob 17. se prične v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva javna seja mestnega sveta Ljubljanskega. Na dnevnem redu so naznanila predsedstva, odobritev zapisnika zadnje seje, poročila finančnega, gradbenega in personalno-pravnega odbora. Javni bo sliedila tajna seja. Na sejo pride med drugim tudi odobritev računskega zaključka. Kreditnega društva Mestne hranilnice v letu 1939, vprašanje plačila dolgov pri Hipotekarni banki jugoslovanskih hranilnic in poslovnih red za mestno strokovno knjižnico.

— Ij Dom srbske pravoslavne občine v Ljubljani. Letos spomladi proslavi srbska pravoslavna občina v Ljubljani 20letnico svojega dela. Več tisoč pravoslavnih vernikov v Sloveniji je izrazilo željo, da bi proslavili ta jubilej skupno v Ljubljani s patrijarhom Gavrilom. Srbska pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani hoče do te svečanosti urediti notranjost nove cerkve, obenem pa pričeti z gradnjo parohijskega doma. Prota g. Bogdan Matković je že pokrenil nabiralno akcijo, da zbere v ta namen potrebna denarna sredstva. Stroški za ureditev cerkve in parohijske dom bodo znašali okrog 3.000.000 din.

— Ij Tradicionalna prireditev Jadranske straže je vselej tudi najlepša revija naših prelepih narodnih noš, saj so ta večer že toliko let zbrane narodne noše vseh slovanskih narodov. Naj napolnijo te tudi letos veliko dvorano na »Taboru«. Najlepše narodne noše bodo nagajane z lepimi in bogatimi darili. Vstopnina za ples Jadranske straže na »Taboru« 8. februarja bo običajna: din 20 za osebo, družinska vstopnica za 3 člane din 50. Članske vstopnice le v predprodaji in pisarni Jadranske straže po 15 din. Družinske vstopnice za 3 člansko družino članov Jadranske straže 40 din, akademiki plačajo 10 din proti izkaznici. Izvolite si rezervirati lože po 50 din. Rezerviranje lož ne oprosta od plačanja vstopnine.

— Ij Ljudska univerza, mala dvorana Filharmonije, Kongresni trg. Drevi bo predaval ob 20. uri arhivar Mestne občine Ljubljanske g. Vladislav Fabjančič o ljubljanskih krivkih. Vstop prost.

— Ij Zanimiv večer, ki ga je priredilo SPD v torek v dvorani Delavske zbornice s predavanjem dr. inž. Fr. Avčina »Pestri svet v barvah« je privabil toliko občinstva, da se je moral marsikateri, ki ni več dobil vstopnice, vrniti. Nad 200 izbranih barvnih

diapozitivov, izdelanih po skupini vnetih planincev, je pojasnjeval g. predavatelj strokovnjaško in zabavno. Ta večer, ko je medlo v Ljubljani in smo gazili do Miklošičeve ceste visok smeg, si pač nismo predstavljali, da se bomo pri predavanju znašli v lepem poetju, občudovali naše vršace in gorske cvetlice. Zbujal nam je pa radost in upanje tudi dolinski svet, da bomo letos še doživljali raj naše domovine. Sinje jadransko morje z dalmatinsko obalo tja do starodavnega Dubrovnika nam je zbujalo marsikakšen lep spomin. Očarala nas je bujna francoska rivjera s svojim razkošjem. Seveda smo tudi videli krasne slike iz naših zasneženih domačih planin in divne posnetke Matercherna, Dolomitov kakor »Drei Zinnen« in druge.

— Ij NA VSAKO MIZO LASKO PIVO: — Ij Filozofsko društvo priredi v soboto 8. t. m. predavanje ge. doc. dr. A. Sodnikove: Vpliv Boškovičeve prirodne filozofije v naših domačih filozofskih tekstih 18. stoletja. Predavanje bo v mineraloški predavalnici na univerzi ob 18.

— Ij Žrtve poplavljenega psa in dve mrtve. Snodi je popadel pes neznanega lastnika na Sv. Petra cesti natakario Pavlo Kokovec, uslužbeno v restavraciji Lloyd Pes je dekle ugriznil v nogo in ji je močno razmesaril. — 40letni tesar Valentin Sušteršič iz Dobruj je snodi na cesti že blizu doma tako nesrečno padel, da si je zlomil desno roko. — Mesarski pomočnik Milan Kačič je včeraj skočil na Poljanski cesti med vožnjo s tramvaja in padel. Zlomil ali zvinil si je desno nogo in so morali priti polj reševalci, ki so ga prepejali v bolnico.

— Ponočitev Verdijevega Requema bo v nedeljo 9. t. m. ob 11. v veliki dvorani hotela Union kot ljudski koncert, posebno tudi zato, da se ga lahko udeleži podeželje. Da bo udeležba omogočena tudi najširšim slojem, so cene vstopnic znizane na polovico ter so sedaj sedeži po 30, 25, 20, 18, 15, 14 in 10 din, stojišča pa po 7 din in dijakška stojišča po 5 din. Vstopnice se že danes dobe v predprodaji in knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu ter posebno zunanje goste opozarjamo, naj vstopnice takoj naroče.

— Ij Spet tatvina perila. Posestnica Marija Grdodolnik, stanujoča na Plovske stradoni 37, je prijavila, da ji je tat odnesel predvčerajšnjim ponoči z dvorišča več ruhih, nekaj moškega in ženskega perila v skupni vrednosti okrog 500 din. V zadnjem času je bilo prijavljenih še več tatvin perila.

— Ij Sokol Ljubljana-Stjepana Vas bo nudi na predpustni prireditvi v Sokolskem domu v Štepanji vasi v soboto dne 8. februarja zvečer vsakomur prijetno zabavo in okrepilo. Vljudo vabljeno! Zdravo!

— Ij Umrlj so v Ljubljani ob 24. do 30. januarja: Terezija Zupan, roj. Hodnik, 70 let, zasebnica; Ivanka Debevc, roj. Rabzel, 74 let, vdova po posestniku; Marijeta Belak, 76 let, kuharica; Friderik Grgič, 69 let, mehanik; Anton Mozetič, 69 let, revident drž. žel.; Marija Jeranič, roj. Jeme, 60 let, žena kurjača drž. žel. v p.; Ivana Kern, 74 let, prodajalka lončenih posod; Pavel Knapič, 76 let, delavec; Marija Moser, sestra Agneza, 72 let, usmiljenka sestra sv. Vite, Pavel; Ivan Polc, 51 let, kurjač OUZD; Leona Legat, roj. Koruš, 88 let, vdova po žel. uradniku; Marija Sever, roj. Oblak, 80 let, babica; dr. Fran Dolšek, 64 let, načelnik VII. odd. kr. banske uprave v p.; Franciška Božič, roj. Ovsenar, 82 let, vdova po pošt. uradniku.

— V ljubljanski bolnici so umrli: Drago Tome, 3 leta, sin posestnika; Franciška Sentončnik, 35 let, žena vrtnarja; Tržič; Marijan Boec, 41/2 meseca, sin ščvarler, mojstra, Celje; Breg; Stanko Klemenčič, 1 leto, sin delavca, Brezovica pri Ljubljani; Nada Lunder, 1 leto, hči rudarja, Kočevje; Karolina Zupanek, 2 leti, hči delavca, Brnica pri Hrastniku; Franc Kmeč, zidarški vajenec, Celje; Franc Branisel, 58 let, Vič; Vincencija Heine, roj. Cerne, 74 let; Jozefa Brezovar, roj. Habjan, 44 let, žena služtelja; Adolf Kukec, 53 let, sprevidnik drž. žel. v p.; Marija Cotic, roj. Valič, 59 let, žena mizarkega pomočnika; Marije Witine, 41 let, žena kočarja, Kačji potok, obč. Mozelj pri Kočevju; Peter Krničar, 47 let, delav. Kranj.

— Ij Ukradena koleca. Iz dvorane na Vodnikovih cesti je bilo ukradeno trgovcu Antonu Kušarju 1500 din vredno, črno pleskano žensko kolo, znamke »Elektra«.

— V št. Vidu pa je bilo ukradeno 1200 din vredno, črno pleskano kolo znamke »Turnir« Jozefu Trojarju iz Mednega. — Ivanki Smičev je bilo ukradeno izpred palače OUZD 1300 din vredno, črno pleskano žensko kolo znamke »Jax«.

— Izpred neke hiše v Ilirski ulici je tat odpljal 1000 din vredno črno pleskano kolo opremljeno s dinamom svetilko znamke »Puch« Ivanu Zanu. — Na Jurčičevem trgu pa je nekdo ukradel 500 din vredno kolo znamke »Miele« Jozetu Berdajsu.

Pred poravnalno razpravo v dimnikarski stroki

Pogajanja so se pričela že lani v oktobru v Ljubljani, Mariboru in Celju

Ljubljana, 5. februarja. Dimnikarski mojstri v dravski banovini imajo enotno združenje, enako pa imajo tudi dimnikarski pomočniki svoje enotno organizacijo za območje dravske banovine, ki si z vsemi močmi prizadeva izboljšati tečaj položaj dimnikarskih pomočnikov, prilagoditi njih plače porastu draginje ter skleniti z delodajalskim združenjem enotno kolektivno pogodbo, s katero naj se uredi medsebojno službeno razmerje, plače, pravice in dolžnosti.

Pogajanja z delodajalci se vrše že od oktobra 1940 v Ljubljani, Mariboru in Celju, kjer je bil sicer dosežen dogovor glede splošnega dela pogodbe, glede plač pa so delodajalci izjavili, da bodo zamogil plače nekoliko povišati šele potem, ko jim bo banska uprava odobrila zvišanje ometalnega cenika za 25%.

Organizacija dimnikarskih pomočnikov je imela 25. januarja širši članski sestanek ob enem z delegati iz Maribora in Celja, na katerem je bilo soglasno sklenjeno, da se mora nujno izvesti pravična razdelitev dimnikarskih okolišev v Ljubljani, Mariboru, Celju kakor tudi v vseh krajih, kjer se je tekom zadnjih let dozdalo mnogo novih postopij, a ni bila izdana nobena nova koncesija. Število pomočnikov stalno rase, mojstri sprejemajo vedno nove vaje, jence ter grozi v dimnikarski stroki velika brezposelnost, če ne bo oblast nujno pristopila k novemu rajeoniranju. Na sestanku je bila sprejeta resolucija, da naj

se podeli v Ljubljani, kjer je nad 6.600 hiš z 21.583 stanovanji, velikim številom industrijskih naprav, centralnih kurjav, velikih gostinskih in pekarskih obratov, vsaj 6 novih koncesij, v Mariboru 4, v Celju 2, po eno novo koncesijo pa naj se izda v srezih in krajih: Murska Sobota, Jesenice, Kranj, Zagorje, Trbovlje, Ptuj, Novo mesto, Beltinci, Radgona, Dolnja Lendava, Slovenjgradec, Radenci in Rogaska Slatina.

Enako so pomočniki soglasno sklenili, da mora takoj priti do sklenitve nove pogodbe in zvišanja mezd, da se reši družni oženjenih pomočnikov pred propadanjem in tudi samcem omogoči skromno eksistenco. Organizacija je takoj zaprosila združenje, da sprejme novo kolektivno pogodbo z draginji odgovarjajočimi plačami. Združenje je ponovno odklonilo ta predlog z izjavo, da zamore biti o novih plačah govora šele tedaj, ko bo zvišana dimnikarska tarifa.

Organizacija se je zaradi tega odklonilnega stališča obrnila na Mestno poglavarstvo v Ljubljani s prošnjo za nujen razpis poravnalno razpravo, na katerih naj se skuša doseči mirna poravnava spora. Ker ni niti ene industrije in obrti, ki ne bi že opetovano v zadnjem času zvišala plače svojemu delavstvu, upamo, da bo tudi Združenje dimnikarskih mojstrov uvidelo upravičenost delojemalske zahteve in priznalo odgovarjajoče višje plače.

Snežne razmere

Poročilo Tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru ter SPD 5. II. 1941

Kateče-Planica 870 m: —6, jasno, 40 cm pršica na 80 podlage, Planica-Slatna 950 m: —5, jasno, 60 cm pršica na 80 podlage, Podkoren 800 m: —5, jasno, 80 cm pršica na 40 podlage, Bled 501 m: —2, jasno, 10 cm pršica na 75 podlage, Mojstrana 650 m: —3, deloma jasno, 100 cm snega, pršič, Valvazorjev dom 1180 m: —8, jasno, 40 cm pršica na 40 podlage, Radovljica 470 m: —6, deloma jasno, 20 cm pršica na 50 podlage, Pohorje 1300 m: —9, oblačno, 150 cm snega, pršič, Jezersko 890 m: —6, oblačno, 60 cm pršica na 45 podlage, Bohinj-Sv. Janez 580 m: —1, oblačno, 50 cm snega, pršič.

Naše gledališče

D R A M A

Začetek ob 20 uri. Sreda, 5. februarja: Revizor. Red sreda. Cetrtek, 6. februarja: Sesto nadstropje. Red cetrtek. Petek, 7. februarja: ob 15. uri: Romeo in Julija. Dijaška predstava. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol. Ob 20. uri: Gostovanje Klaičevega potujočega gledališča: Muha, Anafabeta. Jazavac pred sudom. Izven. Cene od 25 din navzdol. Sobota, 8. februarja: Razvalina življenja. Izven. Proslava 70-letnice pisatelja Fr. Ks. Finžgarja. Cene od 20 din navzdol.

Gostovanje Klaičeve igralske skupine. V petek zvečer se nam obeta zanimiv dogodek. Spoznal bomo potujoče gledališče, katerega vodja je Klaič. Skupina obsega pet članov, dve dami in tri gospode, ki so bivši člani raznih srbskih in hrvaških gledališč. Odigrali bodo tri enodejanke, in sicer: satiro Petra Kočiča: »Jazavac pred sudom« ter dve Nušičevi: »Muha« in »Anafabeta«. Ena izmed igralk je sodelovala pri francoskem filmu pod imenom Anny Le-

SOKOL

— Sokolsko društvo St. Vid nad Ljubljano, je 2. t. m. vzprijoril v dvorani br. Kratkega spvevoirja »Ponos za ponos« v režiji br. Prvanoviča. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega prostora. Ljubka igralka predstavlja bahavost gruntrice in revščino bajtarja. Vsa nesoglasja pa se v III. dejanju končajo v topli medsebojni povezanosti grunta in bajte. Po sodbi občinstva je prednjačila ta večer bajtarica Barba. Lirsko in pevsko sta se odlikovala Metka in Janez, izvenšer dvoje v III. dejanju. Postavni bajtarji Tone je pokazal dosti dobre volje, le žal, da se v III. dejanju ni mogel uveljaviti kot bogat tovarnar. Lenka pa je že d. k. ali valena diletantskih desk in zaslužila večjeza razmaha. Zadovoljiv je bil tudi brkasti lovec France, ki je moral v istem dejanju predstavljati še občinskega pismonošo. Splošna sodba: igrano dobro, peje ljubko, pri moških viden strah pred gledalci — ženske so prevladovale. Na žalost je bilo tudi tokrat navzočih par nerodnejšev, ki so s svojo neopetnostjo vznemirjali občinstvo. — Reditelji!

Insertirajte v »Sl. Narodu«!

NA VIDEZ SE JE POMLADILA ZA 10 LET!

Poglejte te fotografije iste mlade dame!

Gospodična Brassade pripoveduje, kako je postala na videz za mnogo let mlajša in še enkrat bolj privlačna

»Presenečena in navdušena sem zaradi divne izpremembe moje zunanosti. Vse prijateljice mi zavidajo in povprašujejo po moji skrivnosti. Znanost pa mi ne preprečuje čestitajo zaradi moje prekrasne polti. Evo, kako sem to dosegla: Vsak večer uporabim rožnato hranilo za kožo Tokalon. Ta vsebuje »Biocel«, presenetljiv vitalni element mladosti, ki ga je odkril neki glasovit dermatolog. Ona hrani in olepšava, ko spite. Koža postane čvrsta.

In brez gub. Čez dan uporabim kremo Tokalon bele barve, da se mi razkroje zadržalci in zožijo razširjene znojnice, ter da mi koža postane sveža, jasna in veličnoga. Vsaka žena, ki se poslužuje te nege le-pote šamo tri minute na dan, lahko postane na videz za mnogo let mlajša — ter dobi krasno polt. S hranili za kožo Tokalon so uspešni rezultati zajamčeni, ali pa se denar vrne.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklic, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

TRGOVCI! Svarčni pesek za snajenje rok, kuhinjske posode, izlivalnikov, kopalnice, pribora, stedinikov itd. od 100 kg naprej. M. Detiček, Karlovac. 452

KLISEJE ENO VEČERJE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP. 23

OGLASUJ

»Sl. Narodu«

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PLETELCE NA COTTON-STROJH

išče »Moravijas«, tovarna pletenja a. d. Beograd, Cirila in Metoda ul. št. 8. Ponudbe — pismene ali osebno — v pismenih ponudbah naznačite vso dobo dosežanega dela na Cotton strojih. 451

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

POCENI KURIVO

suha drva, premog — pri tvrdki F. Vertačnik, Jenkova 7.

SOBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

SOBO Z VSO OSKREBO

iščem v bližini Kodeljeva, Zalogišča cesta in alično, kot vreden plačnik. Naslov v upravi Sl. Naroda. 457

Makulturni papir

proda uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 8

Pogovor s skladateljem M. Logarjem

Živi v Beogradu, kjer pridno komponira — Večer Logarjevih skladb v ljubljanskem radiu

Ljubljana, 5. februarja

Našel sem ga v veži beograjske koncertne dvorane. Za prav: predstavil mi ga je naš odlični violonist Prekoršek, ki je tudi moral za trebutom in kruhom izven mej naše ožje domovine in ki zavzema v odličnem korpusu Beograjske filharmonije travežano mesto. Ne vem, kdo je bil druga boljši vesel: jaz Logarja ali on mene. Zakaj baš mene?

»Veste, Slovenec sem po očetu. Kmalu po končanju študijah pri Šuku v Pragi me je zaneslo v našo prestolnico. Tu sem, tu delam, tu ustvarjam. Priznati vam pa moram, da mi ni prav, kar obžalujem, da so moji stiki z Ljubljano in Slovenci postali rahli. Vesel sem vas, bova malce pokramljala, videli boste, kako je moje ustvarjanje tesno povezano s tamošnjo književnostjo.

Tako je beseda dala besedo. Govorila sva med koncertom in se bolj po koncertu z obilgostnim pomenkom v zakotni, zatočeni gostilni. Razgrnil mi je svojo dušo, vse svoje dosedanje delo, pa me na kraju povabil v lastni tiskulni, sobico nekje v zapadnem delu Beograda. Prav bohemsko nastrojenje si je omislil v njem. Klavir, nekaj modernega, garsonskega pohištva, samovar (se to!), pa na stenah velika slika njegovega kompozicijskega učitelja Suka. Logar zraven v mladostnih letih. (Saj tudi zdaj ni stare, mlad je, kakor da se ga leta ne prijemljejo).

Skladatelj Logar je prejel v zadnjih letih šest prvih, velikih nagrad za kompozicijo vseh vrst in oblik: za klavirske skladbe, za orkester, za opero, za petje, za violinski del.

»Kaj pa Slavenški počenja, ga vprašam?

»Z njim v zadnjem času ni vse v redu. Boleha na živcih, čuti se zapostavljenega, drugi vetrovi pričajo pihati pri nas. Pa raje to pustimo...»

Logar se neprestano vrača k sebi! Ti radikali ekstremisti črpa iz njegove ogromne in brezmejnega samoljubja ogramno voljo, ki ponekod ni v skladu z dejansko močjo. Čunkar je te probleme že dolgo pred svetovno vojno nanizal in očrtal njihovo notranjo srčko v svojem klasičnem delu »Velja in moč«.

Uverturo »Rondo« je moj sobesednik posvetil Glasbeni Matici v Ljubljani. Svoje prve korake v glasbeni in skladateljski svet je storil s pomočjo podpora Ljubljanske filharmonične družbe.

»Evo, tu imate Musico per archi. Tocato serio in Glocoso za klavir in godala. Rad imam to-le sonatno za violino in klavir. »Kir Janje« sem napisal uverturo za veliki orkester. Kakor vidite, imata tu cele skladovnice se ne izvajanih in neobjavljenih skladb. »Kir Janje« bi rad slišal v Ljubljani.

»Saj veste, da sem za svoj opero »Pohujšanje v dolini šentflorjanske« prejel prvo nagrado. »Grotesko gospoda Konkordata« so izvajali v beograjskem radiu, v koncertni dvorani s spremljavo klavirja. Izšla je tudi v tisku. Tukašnji pevec Milorad Jovanović jo je pel na festivalu v Bruslju. »Pohujšanje« je moja druga opera.

Pravkar dela na operi »Kir Janje« po Steriji Sopovici. Prvo dejanje je že gotovo. »Napisal sem tudi otroške pesni za župančičevega Cicibana. Besedila mnogih mojih del me vežejo s Slovenijo.«

Skladatelj Logar se je rodil na Raki 1. 1902. Oče mu je bil Slovenec, mati Hrvatka. Kakor vidimo nam svobodno življenje nanašajo vprašanja sožitja z brati Hrvati in Srbi. Kje se končujejo kulturne meje naših glavnih kulturnih središč? Ali naša ljudja ločimo po pokrajinskih vidikih, ali nismo zmožni širših, sintetičnih vidikov, ali naj se pogrežamo v ozkostrani, pretrani šovinizem kampanilizma, zdaj ko nam obzorja dopuščajo vse drugačne oplojavne vidike medsebojne simbioze, narodne, kulturne in socialne? Takšne misli so me obhajale, ko sem motril tega plodnega in po njegovi smeri avantgardističnega skladatelja in

slodil njegovim prevodam po klavirju. Ostri toni nenavadne nove smeri.

»Veste, že Suku mi je zahteval: vsak nov akord je treba na klavirju posmeti, se o njegovi zvočni resničnosti prepričati, predno ga zabeležimo. V splošnem se ravnam po načelu: ne zapiši ničesar, kar bi kakorkoli spominjalo na uporabljen in že obdelano glasbeno misel. Hočem biti izvir, lašcem samega sebe v novi ritmiki in akordiki. Kajpak, pri tem ne pozabljam čustva. To je meni vedno geslo in notranje gibanje. Nove smeri splehnejo v brezizraznost, če nimajo tega impulzivnega, čustvenega soka. Očudo izhaja lepota, tisto, kar mora vžgati tudi druge. Takšna je moja umetniška izpoved, po njej se ravnam in delam.

Sem še mlad, vse dosedanje moje ustvarjanje je šele začetek. Cutim, kakor da bom svoja čezpela čela šele ustvaril, takšna da bom z njimi docela zadovoljen.«

Nekaj neugnanega, prometejskega je v tem našem človeku, si mislim. V ritmiki in v svoji melodični konstrukciji veje nepokvarjenost balkanskega glasbenega na-

vdihnjenja. Tu so široka in še neobdelana polja originalne ritmične inspiracije in naš balkanski melos bo izobilno čisto novo, svojevrstno in samosvoje glasbeno kulturo, ki bo naša nacionalna in najplemenitejša, ter kulturno-kvalitativno pomenu besede.

Premalo gojimo Slovenci stike s svojimi ljudmi. Ali naše občestvo nima nobene dolžnosti, ali naj posledice stori vse, družba pa je terja žrtve od slehernika, ki ga valovi življenja zanesajo iz ožjega loga v širni svet? Ne, široke so jugoslovanske poljane in plodne naše kulturne njive, pa naj klasje zori tu doma, v ožjem domačem krogu ali v široko in pestro razgibanu in zato tudi neizmerno bolj oplačajoči širini jugoslovanskega glasbenega žitja in bitja.

Obiljubi sem mu ob slovesu, da bom podprl njegova stremjenja in ga poskrbim pri njegovih približanih glasbenih sredini.

(Ljubljanska radijska postaja pripravila med tem že večer Logarjevih skladb, ki bo morda aprila meseca. To bo sigurno sočen list njenega iniciativnega delovanja za našo glasbeno kulturo!)

Dr. B.

Partija šaha s smrtjo

Čudni nagibi množestvenih umorov v mestecu Strain City v severoameriški državi Kentucky

Samomor starega zdravnika Johna Olgraveja v Strain City v državi Kentucky je odkril celo vrsto zagonetnih umorov, katerih ameriška policija dolgo ni mogla pojasniti. Umori imajo pogosto motive, ki njihovo odkritje pokaže neposredno na morilca. Umori v Strain City so bili pa dozdve do dejanske brez vsakega smotra. Noben umorjenec ni bil oropan, nihče ni imel osebnih sovražnikov in v nobenem primeru policija ni mogla izslediti niti najmanjšega vzroka. Dva farmarja, trgovca Bishop in delavca pri brozjavnem oddelku Knight, so bili žrtve in bilo je golo naključje, da jih ni bilo še več. Domača kraljica lepote Mabel Pancroftova niti slutila ni kako blizu je bila smrti. Nihče ni niti od daleč slutil, da bi bil ta četrti umor zakrivil dr. Olgrave.

Bil je znan kot zelo ugleden in pošten mož, ki že davno ni opravljal zdravniške prakse, temveč je živel na račun svojega premoženja. Olgrave je bil že od nekdaj strasten šahist. Na domačih šahovskih turnirjih je večkrat zmagal. Ščasnoma mu je postal šah edina zabava in največja življenjska strast. Zgradi si je dal vilo in ko se je preselil v njo, ga je še bolj prevzela ta strast. Na tleh si je dal napraviti šahovnice. Stene so bile tapetirane s tapetami in šahovskimi figurami in celo večina predmetov vsakdanje rabe je imela obliko šahovskih figur. Tudi peči v vili so imele oblike šahovskih stolpov.

Olgrave je zapustil 3.000 zvezkov obsegajočo knjižnico, v kateri so bila izključno dela o šahu in šahiranju. Sedel je po cele dneve pred šahovnico in igral sam s seboj ali je pa kopiral partije slavnih mojstrov, kakor jih je čital v svojih knjigah in šahovskih revijah. Večina prebivalcev mesta Strain City ga je smatrala za neškodljivega norca, ki se ne zanima za nič drugega, nego za šah. Ko je priredil mestni šahovski klub v okviru 25-letnice svojega obstoja svačanost na prostem, na kateri je 32 primerno oblečenih članov predstavljalo živo šahovsko partijo, je bil Olgrave najbolj navdušen igralec, poleg tega se je pa tudi sam udeležil igre.

Neki mlad igralec, ki je vodil proti njemu partijo, ga je premagal. Olgrave je bil bled kot zid, ko je zapuščal šahovsko igrišče. Zaprli se je v svojo vilo in razmišljal o svojem porazu. Ljudje ga sploh niso več videli, le ponoči, ko je gorela v njegovi vili luč, je bilo jasno, da sedi za svojo šahovnico. Odslovil je celo svoje gosposinj, trgovcem je pa naročil, naj mu prinašajo vse potrebščine kar na prag. Mesto se je nehala zanimati za prismsuknjene zdravnika, ker je razburila prebivalstvo vrsta umorov, ki so se pričeli jeseni in nadaljevali preko zime tja do pomladi.

Niti ko se je razširila vest o Olgravovem samomoru ni bilo mestne tako razburjeno, kakor zaradi zagonetnih umorov. Šele beleške, ki jih je zapustil ta šahovski norec, so odkrili zvezo med zagonetnimi umori in njegovim samomorom. V štirih umorih, ki jih je zagrešil Olgrave, se zrcali strahotna doslednost njegovih bolnih možganov. Olgrave ni zapustil samo priznanje, temveč tudi podrobno poročilo o nagibih svojih zločinov. V prebivalcih mesteca Strain City je namreč videl sa-

hovske figure. Imel je sestavljen seznam 16 prebivalcev mesteca in okolice, od katerih je bilo 8 farmarjev, ki so mu služili za kmet. S posebnim navdušenjem je iskal med svojimi figurami ljudi enakih primkov. Brata Bock sta bila stolpa, Bishop starejši in mlajši sta bila strelica, zakonca Knight sta bila konja, kraljica je bila Mabel Pancroftova. Če je Olgrave porazil katero izmed nasprotnih figur je kratkoma ustrelil človeka, ki je odgovarjal v njegovem seznamu te figure. Ko je pa porazil samega sebe in si napovedal match, si je končal življenje, kajti v seznamu je bil on zabeležen kot šahovski kralj. Tako je ostal šahovski norec v svojih bolnih možganih dosleden tudi glede svojega krvavega in grotesknega načrta.

Moški na višku moči

Ugotovljeno je, da je moški na višku svojih moči v starosti 40 do 50 let. To velja za telesne in duševne sile. Statistični podatki nam kažejo, da lahko pričakujemo od pesnika najboljša dela v 44 letu, od fizika in kemika v 40., od raziskovalca v 46., od glasbenika pa v 48 letu. Tudi gledališki igralci so v 48 letu na višku svojih moči in slave, seveda če so zaslužili. Filozofi ustvarijo najboljša dela v 50. letu, matematiki v 56. letu, zgodovinarji v 57., naravoslovci pa v 58 letu.

Seveda so tudi tu izjeme, kakor pri vseh pravilih, toda splošno lahko rečemo, da ustvarijo v 75 primerih od 100 moških svoja najboljša dela v zgoraj omenjenih letih. Morda lahko pomaknemo največji razmah duševnih sil celo za nekaj let naprej. To velja zlasti za pesnike, ki usvarijo pogosto v zadnjih letih svojega življenja najlepša dela.

Smuči stare že 5000 let

Skandinavski narodi poznajo smuči že od pradavnih časov. Služile so v vojnih časih vojakom v boju kot sredstvo za naglo premikanje. Naziranje, da so smuči azijskega porekla, ni točno. To so pokazala znanstvena raziskavanja. Na neki risbi na skali iz bronaste dobe je upodobljen poleg ladje, sani in bogov tudi prvi smučar. Stoji na dveh dolžnih, ozkih doskah, ki sta očividno smuči, v vsaki roki pa drži zavirajočo palico. Njegova sklonjena postava priča, da je bil upodobljen med naglo vožnjo. Ta risba, stara 4.000 let, nam kaže, da so bili ljudje spretni smučarji že v pradavnih časih. Prvotne smuči so bile najdene na Švedskem med izkopaninami. Polarna analiza je pokazala, da so stare okrog 5.000 let. Če o smučarstvu, je njih oblika povsem »moderna«. Te najstarejše smuči so ozke, dolge in v sredini debelejšie. Torej tako imenovane arktičnega tipa. Poleg tega so bili najdeni širši tipi, močnejši tam, kjer stoji noza. Risba na skalah in najdbe smučij iz kamnite dobe dokazujejo, da so smuči izum nordijskih narodov.

Postani in ostani član vodnikove družbe!

Smučarji, prijatelji — v Celje!

Prijave se sprejemajo do petka popoldne

Tekmovalci že prihajajo

V petek bodo po vsem Celju zaplapolale zastave v oznamilo, da se pričenejo največje smučarske prireditve v državi. Prebivalstvo mesta se je z veseljem odzvalo prirediteljem in so priprave za sprejeme izletnikov dosegle danes svoj višek. Restavraciji, gostilničarji in hotelirji so poskrbeli in dali na razpolago vsa razpoložljiva sredstva, da bo udeležencem v vsakem primeru čim bolj ustrezno. Oblasti z županom g. dr. Voršičem na čelu so izkazale prirediteljem brezprimerno naklonjenost in tudi mestne vojaške oblasti z vsemi razpoložljivimi močmi sodelujejo tako, da bodo vse prireditve v vsakem pogledu vzgled dobre organizacije.

Tekmovalci že prihajajo v Celje in prebivalstvo jim izkazuje kar spoštljivo gostoljubje, kar na ni nič čudnega, saj ima sedaj priliko videti vse tiste junake, o katerih je doslej samo slišalo in čitalo, kako so tu in tam zmagovali in blesteli, sedaj pa so prišli vendar enkrat tudi v grofovsko Celje, da v središču Slovenije razpno svoja bela krila.

Ali ste se že odločili? Ne odlašajte, temveč pohitite s pripravi. Prenočišča so skoro že vsa rezervirana, zato pohitite.

Ali že imate izletni znak? Za din 6.— ga dobite pri »Putniku« v Ljubljani, pri Zvezli na Jesenicah in v izletni pisarni v Celju. Vsak udeleženec mora imeti znak.

Če se niste, prijavitelj takoj svoje tekmovalce. Sprejemanje prijav tekmovalcev se bo zaključilo v petek ob 16. popoldne.

Vse prijave sprejema, daje informacije in navodila: Izletna pisarna, Celje, Delavska zbornica, Razlagova ulica. Cene za prenočišča in hrano bo za dneve izleta v Celju maksimirane. Za tek-

movalce so določene posebne znižane cene, o čemer so bili klubi že obveščeni. Skupna prenočišča za tekmovalce bodo brezplačna. Nastopne liste in liste z izidi tekem bodo vsem udeležencem na razpolago po din 2.— takoj po tekmi v izletni pisarni.

Nastanitev gostov izvršuje »Stanovanjski odsek«, Celje, Delavska zbornica, Razlagova ul. Tel. 189.

Vsak udeleženec se mora takoj po prihodu v Celje zgledati v izletni pisarni, kjer bo dobil vsa navodila glede prenočišča in prehrane. Udeleženci bodo na željo dobili tudi svojega vodnika.

Prireditelj odklanja vsako odgovornost za morebitne nezgode ali materialne izgube pri prireditvah ter potuje vsak udeleženec na lastno odgovornost.

Vsa tekmovalna bodo v neposredni bližini Celja, tako da bo vsak udeleženec lahko prisoten pri vseh tekmovaljih.

Tekmovalce opozarjamo na vzorno disciplino in točnost pri posameznih nastopih. Kdor bi se razpisane ure ne držal, ne bo pripuščen k tekmovalju. Tekmovalci, ki bi kakor koli kršili red, ne bodo deležni ugodnosti.

Vse one tekmovalce, ki so določeni za Cortino, obveščamo, da bodo skupno odpovali naravnost iz Celja tako, da se bodo lahko udeležili vseh tekmovalj. Vred tega naj prinese s seboj v Celje svo opremo, ki jo bodo potrebovali v Cortini. Natančna navodila o tem bodo prejeli še enkrat v Celju.

Pohitite, Celje vas bo prijazno sprejelo in vam bo poleg pestrega programa pripravilo še mnogo drugega razvedrila. Taka prireditve je samo ena!

Slovenska zimskošportna zveza

Iz Celja

— c Celjska bolnica v preteklem letu. V javno bolnico v Celju je bilo lani sprejetih 9524 bolnikov (4753 moških in 5083 žensk) in 9326 v letu 1939 in 6058 v letu 1938.

Naval v bolnico raste od leta do leta. Na kirurškem oddelku je bilo lani 4177, na internem oddelku 2695, v izobilnici 1099 in na porodniško-ginekološkem oddelku 1865 bolnikov in bolnic. Izvršenih je bilo 651 večjih in 2004 manjše operacije. V porodnišnici se je rodilo 841 otrok, med njimi 13 dvojčkov. V bolnici sta lani umrli 302 osebi. Umrljivost je znašala 3,07%. Bolnica je imela lani 4.220.933,87 din izdatkov. Lastnih dohodkov je imela 1.828.089 din, banska uprava pa je prispevala 1.967.078,93 din. Bolnica ima lastno pekarno, v kateri si je lani prihranila okrog 60.000 din, t. j. polovico prejšnjih stroškov. Lani si je bolnica uredila tudi lastno sušilnico za sadje. V gradbeni fond je prispevala celjska bolnica lani 319.745 din, v centralni sanitetni fond pa 32.227 din. Lani si je bolnica nabavila 20 novih bolniških postelj in nekaj aparature. Njeno poslovanje temelji na štednji.

— c Na ljudskem vseučilišču bo predaval drevi ob 20. v ciklu zdravstvenih predavanj zdravnik dr. Marij Bergant iz Celja o »Vojnih ranah in poškodbah«. Zanimivo in aktualno predavanje bodo spremljale skiptične slike.

— c Šahovski klub Gaberje je igral v nedeljo v soštanju prijateljsko tekmo s šahovskim klubom Ščatanjem in zmagal s 5 in pol : 1 in pol. Redni turnir šahovskega

kluba Gaberje, se prične v četrtek 6. t. m.

Prijave se sprejemajo v klubovem lokalu. — c Pogreb Jožeta Sparhakia, ki se je v noči na soboto v glinokopu v Rudovcih pri Baraševu v šumadiji smrtno ponesrečil, bo v četrtek 6. t. m. ob 16. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Celju. K pogrebu bosta vozila izpred celjskega kolodvora dva avtobusa.

— c V celjski bolnici je umrla v ponedeljek 42-letna občinska reva Ivana Bratškova od Sv. Andraža v Haložah.

— c Dve nesreči. V ponedeljek si je 68-letni, pri mestni občini celjski zaposleni delavec Jurij Paj iz Zagrada pri padcu zlomil desno roko v zapestju, v nedeljo pa si je 36-letna Terezija Gorečanova, uradnica v hišalnici v Vojniki, pri padcu zlomila levo roko v zapestju. Oba ponesrečena se zdravita v celjski bolnici.

— c Skoraj pol metra snega je zapadlo v Celju in okolici od ponedeljka do torka zvečer. Tako se obetajo najugodnejši pogoji za 1. zlet slovenskih smučarjev, ki bo od 7. do 9. t. m. v Celju.

— c Troje hudih nesreč. Pri delu na neki stavbi v Gaberju pri Celju je padel 39letni zidar Alojz Pušnik iz Razdela pri Novi cerkvi v četrtek 6 metrov globoko in si močno poškodoval križ. Istega dne si je 38letni dinar Janez Atelšek iz Belih vod pri Topolšici pri padcu zlomil desno roko in levo roko v Prožnicah vasi pri Štorah se je triletni delavec sinček Stenko Romih doma polil z vrelo juho ter se močno poparil po prsih in trebuhu. Vse tri ponesrečene so prepeljali v celjsko bolnico.

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

Za vedno nas je zapustil naš predobri soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Peter Mosettig

višji uradnik drž. žel. v pok.

Pogreb bo v četrtek, dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne v Zal, kapele sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. februarja 1941.

Globoko žalujoči:

ANA roj. PISKAR, soproga;
VIDA, ANETA, MARIJA, LIZIKA, otroci
in ostalo sorodstvo.

A. E. Fielding

Črna mačka prinaša srečo

Roman

Ni še izgovoril svoje želje do konca, ko je zopet zapel telefon.

Pointer je dvignil slušalko in povedal svoje ime. — Kaj! Višji inšpektor! — se je začel Gurneyev glas z ironičnim začudenjem. — Torej ne Alfred Pointer, ki sem ga klical v zadnjih dveh urah vsakih pet minut? Ni mogoče! On vendar nikoli ne stopi k telefonu. On samo ukazuje svojim ubogim, z delom preobloženim ljudem, da ga kličejo, sam pa odide in igra do večera golf, potem gre večerjat in v gledališče, nazadnje pa še v nočni klub.

— Kaj ste zvedeli? — je vprašal Pointer. — Oprostite, doktore, da me ni bilo tu, ko ste me klicali. Zelo obžalujem in prosim, da sprejmete moje najponižnejše opravičilo.

Mož na drugem koncu žice je obmolnil. — Torej o vašem prijatelju Gaskellu. Zvedel sem o njem kot o zdravniku, da je napravil neodpušljivo napako na operacijski mizi. Neodpušljivo! Študent iz prvega semestra bi kaj takega ne mogel storiti. Pre-

rezal je žilo, zelo važno, tako, da je operiranec na mestu izkrmel. Za njegovo rešitev se ni dalo nič storiti. In ta nesrečnejši je bil najboljši Gaskellov prijatelj. Pri zaslišanju je Gaskell izjavil, da so mu bili tisti hip odgovoreli živci. Trdil je, da je bil prav tedaj zvedel zelo razburljivo vest, preden je stopil v operacijsko dvorano. Drugače ni imel nobenega opravičila. Mož, ki je bolnikovo truplo raztelesil, mu je še čestital, da je imel toliko poguma, da je vse močito priznal. Izid obdukcije se je glasil: Smrt kot posledica nezgode. Pravi povod tega incidenta je bil pa v tem, da je bil mož, ki je bil najboljši Gaskellov prijatelj, baje tudi dober prijatelj gospe Gaskellove. Vzrok, zakaj je bil Gaskell pred operacijo razburjen, je tičal prav v okolnosti, da mu je prišlo v tem pogledu nekaj na uho. Javno mnenje je bilo ogorčeno nad tem. Ljudje se niso strinjali z razsodbo porote in zdravnikov, začeli so Gaskella bojkotirati, zlasti pa njegove paciente. Istočasno je njegova žena zbolela; najbrž je bil za njo težak udarec to, kar se je bilo zgodilo. Nikoli več si ni opomogla in smrt je bila prav za prav njena rešitev. Gaskell je izgubil vso svojo klijentelo in tako je moral zdravniško prakso opustiti. Ljudje celo govorijo, da je imel ženo vse zadnje leto zaklenjeno v njeni sobi, katere nikoli ni smela zapustiti. Govori se tudi, da zdaj na vse mogoče načine izkorišča svoji dve hčeri, stanujoči pri njem, da morata opravljati tudi najtežja domača dela... To pot utegejo biti prazne govorice. Tako je torej bilo. Zdj pa zbogom!

S tem je bil telefonski pogovor končan.

To res ni bilo lepo, toda z Batchelorovim umorom ni bilo v nobeni zvezi. Pointer se je vrnil k teoriji o izsiljevanju in k Farrantovi osebi. Poznal je samo enega moža, ki bi mogel biti informiran o Batchelorovem delovanju v Španiji... in morda dokaj tudi o Farrantovem.

Pointer je zopet sedel v avto in se odpeljal v predmestje, kjer je poiskal novinarja Jamesa Creagha, ki se je bil pravkar vrnil iz Španije.

Pointerju ni bilo težko pripraviti tega visokega, koščenega moža do besede. Čim mu je namignil na to, da je morda Henry Batchelor z denarjem podpiral španske upornike, se je novinarju razvezal jezik. Pointer bi bil raje rabil besedo »patriote«, toda policijskemu uradniku je politika prepovedana.

— Seveda jih je, — je odgovoril Creagh in se delal, kakor da ga ta misel boli. — In še več je storil. Z orožjem jih je zalagal. Ena njegova delniška družba »Waste craps«, to je čisto podjetje. To je pa plašč nad katerim se skriva njeno pravo delovanje. Ta družba nakupuje kovine, da potem jih na naklada na svoje ladje in proda v tem ali onem francoskem pristanišču, kjer je Francu naklonjeno politično prenehanje. Tam natovori vse orožje, streliške in podobno robo, ki je tam že pripravljen, in jo odpelje Francu. To se dogaja že cele mesece.

XL

Pointer najde mačko Lucky

Naslednjega jutra zelo zgodaj je prisel Pointer v Broadbends, kjer je pustil avto pred glavnimi

vrati, sam je pa odšel v hišo. Bil je že na stopnišču, ko je zaslišal na vrtu srdito lajanje. Šel je pogledat, kaj je, in zagledal je blizu bazena vrtnarja, kako se bori z razjarjenim Sealyhamom.

— Pusti to, saj nič ni! — je kričal vrtnar na psa. Čim je opazil Pointerja, mu je brž pojasnil: Na vsak način hoče priti do zaboja tamle.

Sealyham je še vedno srdito lajal in gledal z zgovornim, obupanim pogledom inteligentne živali Pointerju v obraz. Pojasni to temu tepcu, — so prosile pasje oči. Pri tem je grizel vrvice, na kateri ga je držal vrtnar, in obupano lajal.

— Ali je večkrat tak? — ga je vprašal Pointer. Vedel je, da Sealyham, čeprav grd in predebel pes, nikakor ni bil neumen. Ozrl se je na zabojo, ki je psa tako silno dražil. — Kaj je v tem zaboju?

— Nič, gospod. Mečemo vanj plevel in kamenje z vrta. Saj ti pravim, Sealyham, ti bedak, nič ni v njem in zaman bi mi brskal po njem.

— Misli, da je nekaj v njem ali pod njim, — je dejal Pointer diplomatično, kajti vedel je, da ima vrtnar psa rad. — In mučil se bo dokler se ne prepriča da se moti. Morda bi bilo bolje dokazati mu, da se moti, potlej bo mir. Pomagati vam hočem, dvigniti koš.

Vrtnar se je zasmejal. Menda se mu je zdelo smešno posvečati pasjemu lajanju toliko pozornosti. Prosil je Pointerja, naj prime psa. Sam je pa stopil po dva železna droga, s pomočjo katerih bi mogel dvigniti zabojo, poln kamenja.